

Náš prepodobný otec Ján sa podľa svedectva sv. Bazila Veľkého narodil v roku 523, avšak dátum jeho narodenia sa u mnohých autorov rozchádza. Je však pravdepodobné, že pochádzal z Egypta. Ako 16 ročný vstúpil do Sinajského monastiera, kde sa stal učeníkom starca Martyria. Určitú dobu žil v kláštore v Alexandrii. Po smrti Martyria sa prepodobný otec Ján utieka na štyridsať rokov do pustovne neďaleko kláštora. Každú sobotu a nedeľu prichádzal do monastiera (kláštora), aby sa zúčastnil bohoslužieb a prijal sväté tajomstvá. Počas týchto dní sa rozprával s otcami, aby si overil svoje myšlienky. Bol veľmi dobrým rečníkom a získal si mnohých poslucháčov spomedzi bratov mníchov, preto ho niektorí začali upodozrievať z pýchy. Keď sa to prepodobný otec Ján dozvedel, nechcel pohoršovať bratov, preto sa rozhodol vstúpiť do mlčanlivosti, ktoré trvalo približne jeden rok. Po štyridsiatich rokoch života v púšti bol Ján zvolený za igumena kláštora svätej Kataríny. Tento monastier viedol štyri roky. Pred svojou smrťou sa vzdal služby predstaveného kláštora, vrátil sa do púšte, kde vo veku 80 rokov zomrel. Na prosbu raitského igumena napísal svoju knihu „Lestvicu – rebrík do raja.“ V tridsiatich kapitolách tejto knihy uvádza stupne duchovného výstupu ku kresťanskej dokonalosti. Prepodobný otec Ján, pros Boha za nás.

Pripravil o. Miroslav Dargaj

FARSKÉ OZNAMY

- ◆ Modlitby matiek budú v pondelok 25. marca a 1. apríla večer. Telocvičňa na ZŠ Prostějovská bude v tie isté dni. Modlitby mužov a biblická škola budú v utorok 26. marca a 2. apríla. Nácvič zboru bude v stredu 27. marca a 3. apríla. Stretko na fare bude v piatok 5. apríla o 16:15 hod. Pobožnosť Krížovej cesty je v pôste každú nedeľu o 16:15 hod. Po jej skončení vás pozývame na pôstnu večiereň s poklonami sv. Efréma Sýrskeho.
- ◆ Každý štvrtok vás pozývame na katechézu po skončení večernej sv. liturgie.
- ◆ V pondelok 25. marca je prikázaný sviatok Zvestovania presv. Bohorodičky.
- ◆ Štvrtá zádušná sobota bude 30. marca. Po rannej sv. liturgii obetovanej za našich zosnulých bude panychída s hramotami.
- ◆ V dňoch 29. - 31. marca sa v našom

chráme uskutoční Trojdnie modlitieb matiek. V piatok a sobotu so začiatkom o 16:15 hod., v nedeľu o 15:00 hod. Mamičky srdečne pozývame.

- ◆ Prvopiatkový týždeň bude od 1. do 5. apríla. Spovedať budeme ako zvyčajne pred sv. liturgiami. Na samotný prvý piatok nebude celodenná adorácia. Pri oboch sv. liturgiách bude zvonček na podporu práce s deťmi a mladými farnosťami.

- ◆ Počas piateho pôstneho týždňa sa budeme po več. sv. liturgiách modliť Kánon Andreja Kretskeho (po častiach).

- ◆ V pôstnom čase máme v stredu a piatky ráno o 7:00 hod. modlitbu pôstnej hodinky s poklonami. Večer slávime božskú službu vopred posvätených darov o 18:00 hod. (v piatok o 17:30 hod.).

o. Peter Kačur

St. Basíl Peter Veľký

INFORMÁTOR

GR. KAT. FARNOSTI PREŠOV - SÍDLISKO 3

6
2019

ročník XVII.

Kristov kríž je prejavom pokory

Predstavte si mocného človeka, ktorému by hrozilo nebezpečenstvo a vďaka tomu, že má postavenie a prostriedky na to, aby sa tomuto nebezpečenstvu vyhol, nič z toho by nevyužil a hroziacemu nebezpečenstvu by sa nevyhol. Dôsledky by boli preňho fatálne. Zaiste by to pre nás bolo nepochopiteľné. Tak ako je pre mnohých z nás nepochopiteľný Kristov kríž. Skúsme teda nájsť odpoveď na otázku PREČO?

Kristov kríž je prejavom pokory a poslušnosti. Sv. Bernard z Clairvaux povie, že pokora je úplné poznanie seba samého. Súvisí s pravdou, lebo je odvahou k pravde. Pokora poznáva takú skutočnosť, aká je, či už sa týka mňa alebo môjho okolia. Pokora je realistická, zatiaľ čo pýcha opúšťa pôdu reality. Pokora znamená postaviť sa pravde čelom. Odvaha k pravde, to je predovšetkým odvaha k neprikrašľujúcemu sebapoznaniu, odhaliť svoje chybné postoje.

V pokore človek nevidí iba svoje slabosti, ale aj veľkosti. Nespočíva totiž v tom, že sa budem robiť menším, ako v skutočnosti som, ale že sa budem vidieť takým, aký skutočne som. Sv. Augustín k tomu pridáva, že pokora je uznanie vlastnej miery. Jediné takého človeka, ktorý uznáva svoju ľudskosť, môže Boh zbožštiť.

Ak sa chceme poznať, akí v skutočnosti sme, potrebujeme sa stať pokornými. Bez nej totiž človek začne v sebe vytesňovať tie osobnostné stránky, ktoré mu nepripadajú vhodné, pretože zraňujú jeho pýchu. Len uznanie vlastnej slabosti nás dokáže zachrániť pred tým, aby sme žili vo fikcii. Žiť pokoru znamená žiť skutočnosť, v ktorej ma vidí Boh, nie iba

ja sám. Žiť pýchu znamená búriť sa proti skutočnosti a žiť vo svojich predstavách. Nedovoliť nikomu a ničomu, aby mi poukázal, aký v skutočnosti som.

A teraz sa pozrime na Kristovu výzvu z evanjelia Krížupoklonnej nedele. Znie takto: „Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma. Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa a pre evanjelium, zachráni si ho.“ (Mk 8, 34 - 35)

Kristus vraví tieto slová zástupu, v ktorom sú nielen jeho učeníci, ale aj iní poslucháči. Neponúka ich iba vyvoleným, ale každému. Áno, každému! Aj mne i tebe. Všetci môžeme zažiť moc tejto výzvy vo svojom živote. Akú moc? Moc kríža!

Drahí bratia a sestry! Kríž pre nás pravdepodobne nikdy nebol a nikdy nebude pohodlným miestom v živote. Pravdepodobne pre nás nebude ani lákadlom, za ktorým by sme utekali a pre ktorého získanie by sme boli ochotní urobiť čokoľvek. Takto by sme vedeli pokračovať ešte dosť dlho a hľadali by sme dôvody, prečo povedať krížu v našom živote STOP! Skúsme sa ale pozrieť na to, čo nám kríž ponúka. Ponúka nám možnosť ako sa stať pokornými. Kríž je znamením pokory. Nie je kapituláciou. Je pokorou, ktorá znamená víťazstvo nad hriechom, túžbami, žiadostivosťou, nad sebou samým. Kríž je miesto, v ktorom sa Ježiš uistil o Otcovej láske. A preto kríž nemusí znamenať prehru v našich životoch. Môže sa aj pre nás stať miestom, kde sa uistíme o Otcovej láske. Chceš si zachrániť život? Kristus ti ponúka jediný nástroj - pokoru kríža.

o. Peter Kačur

LITURGICKÝ PROGRAM

Pondelok, 25. marec
Zvestovanie presv. Bohorodičke. Prikázaný sviatok. Myrovanie.
06:30 csl. sv. lit. (HP 362); 18:00 sl. sv. lit. (PZ 346); Ap. zač. 306. (Hebr 2, 11 – 18); Lk zač. 3. (1, 24 – 38)

Utorok, 26. marec
Zhromaždenie k archanjelovi Gabrielovi
06:30 sl. sv. lit. (PZ 348); 18:00 csl. sv. lit. (HP 363); Ap. zač. 125. (1 Kor 1, 18 – 31); Mt zač. 52. a 54. (13, 24 – 30. 36b – 43)

Streda, 27. marec
Prep. matka Matróna zo Solúna
07:00 Pôstna hodinka; 18:00 sl. sl. VPD; Parémie: (Gn 9, 18 – 10, 1), (Prís 12, 23 – 13, 9)

Štvrtok, 28. marec
Prep. otcovia Hilarion Nový a Štefan Divotvorca
06:30 sl. sv. lit. (PZ 119); 18:00 csl. sv. lit. (HP 119); Ap. zač. 203. (Gal 2, 16 – 20); Mt zač. 105. (25, 14 – 30)

Piatok, 29. marec
Prep. otec Marek, aretúzske biskup, Cyril, diakon, a ďalší, ktorí trpeli v časoch mučiteľa Juliána
07:00 Pôstna hodinka; 17:30 sl. sl. VPD; Parémie: (Gn 12, 1 – 7), (Prís 14, 15 – 26)
16:15 Trojdnie modlitieb matiek

Sobota, 30. marec
Štvrtá zádušná sobota. Prep. otec Ján.
06:30 csl. sv. lit. (HP 169); 7:15 Panychída – hramoty; 18:00 sl. sv. lit. (PZ 100, 175); Ap. zač. 270. (1 Sol 4, 13 – 17); Jn zač. 16. (5, 24 – 30)
16:15 Trojdnie modlitieb matiek

Nedeľa, 31. Marec
Štvrtá pôstna nedeľa – pamiatka nášho prep. otca Jána, autora spisu Rebrík. 4. hlas.
07:00 Utieren; 08:00 csl. sv. lit. Vas. Vel. (HP 101, 174); 10:00 sl. sv. lit. Baz. Vel. (PZ 100, 175); Ap. zač. 314. (Hebr 6, 13 – 20); Mk zač. 40. (9, 17 – 31);
15:00 Trojdnie modlitieb matiek

16:15 Krížová cesta
17:00 Pôstna večiereň s poklonami

Pondelok, 1. apríl
Prep. matka Mária Egyptská
06:30 csl. sv. lit. (HP 119); 18:00 sl. sv. lit. (PZ 119); Ap. zač. 108. (Rim 12, 1 – 3); Lk zač. 26. (6, 31 – 36)

Utorok, 2. apríl
Prep. otec Títus Divotvorca
06:30 sl. sv. lit. (PZ 119); 18:00 csl. sv. lit. (HP 119); Ap. zač. 225. (Ef 4, 14 – 17); Lk zač. 25. (6, 24 – 30)

Streda, 3. apríl
Prep. otec a vyznávač Nikita
07:00 Pôstna hodinka; 18:00 sl. sl. VPD; Parémie: (Gn 17, 1 – 9), (Prís 15, 20 – 16, 9)

Štvrtok, 4. apríl
Deň Veľkého kajúceho kánona svätého Andreja Krétskeho
06:30 sl. sv. lit. (PZ 119); 18:00 csl. sv. lit. (HP 119); Ap. zač. 227. (Ef 4, 25 – 32); Lk zač. 70. (13, 1 – 9)

Piatok, 5. apríl
Sv. mučeníci Teodul, Agatopod a spoločníci. **Prvý piatok.**
07:00 Pôstna hodinka; 17:30 sl. sl. VPD; Parémie: (Gn 22, 1 – 18), (Prís 17, 17 – 18, 5)

Sobota, 6. apríl
Akatistová sobota
06:30 csl. sv. lit. (HP 175); 18:00 sl. sv. lit. (PZ 99, 178, 350); Ap. zač. 322. (Hebr 9, 24 – 28); Mk zač. 35. (8, 27 – 31)
17:00 Mariánske večeradlo

Nedeľa, 7. apríl
Piata pôstna nedeľa. Odchod do večnosti nášho otca sv. Metoda, učiteľa Slovanov. 5. hlas.
07:00 Utieren; 08:00 csl. sv. lit. Vas. Vel. (HP 102, 176, 366); 10:00 sl. sv. lit. Baz. Vel. (PZ 99, 178, 350); Ap. zač. 321b. (Hebr 7, 26 – 8, 2); Mk zač. 47. (10, 32b – 45)
16:15 Krížová cesta
17:00 Pôstna večiereň s poklonami
o. Miroslav Dargaj

 - zdržanlivosť od mäsa

200. VÝROČIE PREŠOVSKÉJ EPARCHIE

LIKVIDÁCIA GRÉCKOKATOLÍCKEJ CIRKVI V ROKU 1950

O likvidácii Gréckokatolíckej cirkvi v apríli 1950 je dobré vedieť, že začala už dávnejšie a že je výsledkom aj nenáboženských síl. Aj o výsledku Druhej svetovej vojny bolo rozhodnuté pred rokom 1945, kedy sa už uvažovalo o usporiadaní povojnového sveta. Vojna zasiahla mnohé národy, ale hlavne slovanské. A práve slovanstvo ako celok malo najväčší podiel na víťazstve.

Slovania sa začali zjednocovať. Iniciátorom novej slovanskej idey sa stáva Rusko. Vývoj v obnovennej ČSR smeroval ku komunizmu pod sovietskou nadvládou. Ako rástol vplyv Moskvy, tak silnela pravoslávna cirkev. To si uvedomovali oživovatelia a formovatelia mocensko-politickej koncepcie povojnového slovanstva. Pravoslávna viera mala byť zárukou slovanskej jednoty.

V roku 1945 politika štátu smerovala k potlačovaniu katolicizmu do úzadia. Hlavnú rolu protináboženského boja prevzala Komunistická strana Československa /KSČ/ a Komunistická strana Slovenska /KSS/. Dr. Gustáv Husák hlásil Moskve o katolíckej cirkvi toto: „Po tejto stránke budú potrebné - podľa môjho názoru - ostré zásahy do mnohých katolíckych ustanovizní /semináre, školy, tlač, spolky/, ktoré sú semenom protidemokratickej koncepcie a protidemokratického vplyvu na široké masy“.

Aktivita KSČ na likvidáciu cirkvi prebiehala pod heslom „divide et impera“ (rozdeľuj a panuj). Komunisti zastavili vydávanie väčšiny českých a slovenských katolíckych periodík, ostali Katolícke noviny a Duchovný pastier. Z celého ČSR prichádzali zlé správy od kňazov a cirkevných inštitúcií. Karlovarská porada medzi sovietskym diplomatom Andrejom Vyšinským a predstaviteľmi vlády Zápotockým, Nejedlým a Kopeckým stanovila hlavné body v boji proti Cirkvi: obmedziť činnosť

biskupov, izolovať ich od kléru, obmedziť vplyv Vatikánu, uviesť novú Katolícku akciu, zaviesť Úrad pre cirkevné záležitosti, podporovať kňazov, ktorí si dávajú a plnia socialistické záväzky, katolícku cirkev premieňať na cirkev národnú, zasiahnuť do ustanovizní, do tlače a odstraňovať horlivých kňazov.

Národný front žiadal od Cirkvi kladné stanovisko k režimu. Biskupi v roku 1948 z konferencie v Brne odpovedali: „Nepovažovali sme a ani nepovažujeme za nutné vydávať prehlásenie alebo pastiersky list k súčasným politickým udalostiam, lebo katolícka Cirkev sa neviaže na nijakú politickú alebo štátnu moc, lebo pri svojom poslaní chce slúžiť najvyšším záujmom svojho ľudu“. Zároveň poukázali na násilné preberanie cirkevných budov, či zbavovanie úradu kňazov. Pápež Pius XII. v liste z 15. mája 1948 vyzdvihol biskupov, ktorí vykonávajú biskupský úrad s ťažkosťami a prekážkami. Prorocké boli slová pápeža, že „Boh preto dopúšťa zlo, aby po odčinení nastalo väčšie dobro“. Otvoril sa aj boj proti Vatikánu ako centra proti komunizmu a reakcie.

Od roku 1949 pracoval aj Úrad pre veci cirkevné pod vedením Dr. Alexeja Čepičku (Česko) a Dr. Gustáva Husáka (Slovensko). 22. februára 1949 štátna bezpečnosť zlikvidovala kláštor otcov baziliánov a rehoľníkov pozatvárala. Vytvorením Katolíckej akcie v Prahe 10. júna 1949 chceli komunisti odstrániť vplyv ordinárov a vytvoriť tzv. hnutie pokrokových katolíkov.

Začalo sa získavanie podpisov v tejto akcii. Biskupi akciu odsúdili a svoj postoj oznámili veriaciim pastierskym listom, ktorý sa čítal v nedeľu 19. júna 1949, v ktorom odsudzujú Katolícku akciu a likvidáciu Cirkvi. (koniec 24. časti)

Spracoval diakon R. Hreňo podľa knihy *Prierež dejinami Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku od prof. P. Šturáka*

